

Úterý, 3. října 2017

P8_TA(2017)0365

Řešení zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost v rozvojových zemích

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. října 2017 o řešení zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost v rozvojových zemích (2016/2324(INI))

(2018/C 346/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na článek 208 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na článek 7 SFEU, který potvrzuje, že EU „zajišťuje soudržnost mezi svými jednotlivými politikami a činnostmi s přihlédnutím ke všem svým cílům“,
- s ohledem na Chartu Organizace spojených národů,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv a další smlouvy a nástroje OSN týkající se lidských práv, zejména Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které byly přijaty dne 16. prosince 1966 v New Yorku, a Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen z roku 1979,
- s ohledem na summit OSN o udržitelném rozvoji a na výsledný dokument přijatý dne 25. září 2015 Valným shromážděním OSN nazvaný „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“⁽¹⁾,
- s ohledem na Evropský konsensus o rozvoji,
- s ohledem na dokument „Globální strategie Evropské unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku – Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa“, který předložila místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku v červnu 2016⁽²⁾,
- s ohledem na akční plán pro lidská práva a demokracii 2015–2019 přijatý Radou dne 20. července 2015⁽³⁾,
- s ohledem na plány spolupráce EU s občanskou společností pro jednotlivé země,
- s ohledem na Dohodu o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsanou v Cotonou dne 23. června 2000 (dále jen „dohoda z Cotonou“), a zejména na její revidované znění z roku 2005 a roku 2010,
- s ohledem na kodex osvědčených postupů pro zapojení občanů do rozhodovacího procesu přijatý konferencí mezinárodních nevládních organizací dne 1. října 2009,

⁽¹⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

⁽²⁾ Dokument Rady 10715/16.

⁽³⁾ Dokument Rady 10897/15.

Úterý, 3. října 2017

- s ohledem na berlínské prohlášení z výročního zasedání základní skupiny platformy občanské společnosti pro budování míru a státní rozvoj, které se konalo ve dnech 6. až 9. července 2016,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020 ⁽¹⁾, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 230/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj přispívající ke stabilitě a míru ⁽²⁾,
- s ohledem na nařízení Rady (EU) 2015/323 ze dne 2. března 2015 o finančním nařízení pro 11. Evropský rozvojový fond ⁽³⁾ a prohlášení I dohody z Cotonou („společné prohlášení o zúčastněných stranách partnerství“),
- s ohledem na čl. 187 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie a kterým se zrušuje nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽⁴⁾ (dále jen „finanční nařízení“),
- s ohledem na víceletý orientační program nástroje pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020 pro organizace občanské společnosti a místní orgány ⁽⁵⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. září 2012 s názvem „Kořeny demokracie a udržitelný rozvoj: spolupráce Evropské unie s občanskou společností v oblasti vnějších vztahů“ (COM(2012)0492),
- s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva ze dne 27. června 2016 o prostoru pro občanskou společnost ⁽⁶⁾,
- s ohledem na výroční zprávu EU o stavu lidských práv a demokracie ve světě a na politiku EU pro rok 2015,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2016 o odpovědnosti podniků za závažné porušování lidských práv ve třetích zemích ⁽⁷⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. října 2016 o budoucnosti vztahů mezi AKT a EU po roce 2020 ⁽⁸⁾,
- s ohledem na obecné zásady Evropské unie v oblasti lidských práv, včetně obecných zásad EU týkajících se ochránců lidských práv, a pokyny EU týkající se podpory a ochrany svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení, které přijala Rada dne 24. června 2013,
- s ohledem na obecné zásady pro meziparlamentní delegace Evropského parlamentu o prosazování lidských práv a demokracie při návštěvách zemí, které nejsou členy EU ⁽⁹⁾,
- s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 9. října 2013 s názvem „Posilování místních orgánů v partnerských zemích za účelem zlepšení správy věcí veřejných a účinnějšího dosahování výsledků v oblasti rozvoje“,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 44.

⁽²⁾ Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 58, 3.3.2015, s. 17.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ C(2014)4865.

⁽⁶⁾ Dokument A/HRC/32/L.29.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0405.

⁽⁸⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0371.

⁽⁹⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities /cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>.

Úterý, 3. října 2017

- s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 24. února 2015 nazvané „Důstojný život pro všechny: od vize ke společným opatřením“,
 - s ohledem na zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 11. dubna 2016 o praktických doporučeních pro vytvoření a zachování bezpečného a příznivého prostředí pro občanskou společnost, vycházejících z osvědčených postupů a získaných zkušeností⁽¹⁾, a na zprávy zvláštního zpravodaje OSN pro právu na svobodu pokojného shromažďování a sdružování,
 - s ohledem na zprávu Světového ekonomického fóra o globálních rizicích 2017⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. února 2017 o přezkumu Evropského konsensu o rozvoji⁽³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2016 o zvýšení účinnosti rozvojové spolupráce⁽⁴⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. června 2016 o zprávě EU o soudržnosti politik ve prospěch rozvoje za rok 2015⁽⁵⁾,
 - s ohledem na hlavní zásady OSN týkající se podnikání a lidských práv,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2016 o sledování a přezkumu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030⁽⁶⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2013 o místních orgánech a občanské společnosti: zapojení Evropy do podpory udržitelného rozvoje⁽⁷⁾,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rozvoj a na stanovisko Výboru pro zahraniční věci (A8-0283/2017),
- A. vzhledem k tomu, že článek 21 SEU stanoví, že činnost Unie na mezinárodní scéně – jež zahrnuje i rozvojovou spolupráci – spočívá na zásadách demokracie, právního státu a univerzálnosti a nedělitelnosti lidských práv a základních svobod;
- B. vzhledem k tomu, že občanská společnost představuje vedle veřejného a soukromého sektoru třetí sektor zdravé a slušné společnosti; vzhledem k tomu, že občanská společnost zahrnuje nevládní a neziskové organizace, které působí ve veřejném životě, vyjadřují zájmy a hodnoty svých členů a dalších osob a vycházejí přitom z etických, kulturních, politických, vědeckých, náboženských či filantropických ohledů;
- C. vzhledem k tomu, že občanská společnost má velký význam pro budování a posilování demokracie, sledování moci státu a prosazování řádné veřejné správy, transparentnosti a odpovědnosti; vzhledem k tomu, že přítomnost organizací občanské společnosti jako síly životně důležité pro společnost je zásadní, neboť tyto organizace představují nezbytnou mocenskou protiváhu, jelikož hrají úlohu zprostředkovatele a mediátora mezi obyvatelstvem a státem a plní funkci strážců demokracie; vzhledem k tomu, že v zájmu ochrany demokratických zásad a institucí usilují četné skupiny občanské společnosti o zapojení do procesů ústavní reformy;
- D. vzhledem k tomu, že organizace občanské společnosti pokrývají široké spektrum lidských práv, včetně práva na rozvoj, vzdělávání a rovnost žen a mužů, jakož i provádění činností v sociální oblasti a v oblasti životního prostředí; vzhledem k tomu, že občanská společnost zahrnuje širokou a různorodou škálu skupin a cílů, k nimž se řadí nejen organizace občanské společnosti, ale i nevládní organizace, skupiny zabývající se lidskými právy, komunitní skupiny, diaspory,

⁽¹⁾ Dokument A/HRC/32/20.

⁽²⁾ http://www3.weforum.org/docs/GRR17_Report_web.pdf.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2017)0026.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0437.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0246.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0224.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 208, 10.6.2016, s. 25.

Úterý, 3. října 2017

církve, náboženská sdružení a společenství, organizace chránící zájmy zdravotně postižených osob, sociální hnutí, odbory, organizace původních obyvatel a nadace a zástupci zranitelných, diskriminovaných a marginalizovaných osob;

- E. vzhledem k tomu, že dohoda z Cotonou uznává občanskou společnost jako klíčového aktéra v rámci spolupráce mezi EU a zeměmi AKT; vzhledem k tomu, že vypršení platnosti této dohody v roce 2020 skýtá příležitost k přezkumu partnerství AKT-EU a k dalšímu zvýšení účasti organizací občanské společnosti;
- F. vzhledem k tomu, že se organizace občanské společnosti staly na poli globální rozvojové pomoci důležitými hráči, zejména při poskytování základních sociálních služeb, zvyšování povědomí veřejnosti, podpoře demokracie, lidských práv a řádné veřejné správy, mírumilovných společností a společností podporujících začlenění, při podpoře odolnosti jednotlivců, rodin a místních společenství, při boji proti násilnému extremismu a při reakci na humanitární krize;
- G. vzhledem k tomu, že v rámci protokolů a postupů mezinárodních organizací jsou církve, náboženská společenství a sdružení a další organizace založené na náboženství nebo přesvědčení uznávány jako přední a dlouhodobé operační subjekty působící na místě při poskytování rozvojové a humanitární pomoci;
- H. vzhledem k tomu, že víceletý orientační program nástroje pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020 pro tematický program pro organizace občanské společnosti a místní orgány zahrnuje jako průřezový prvek podporu prostředí příznivého pro organizace občanské společnosti a místní orgány; vzhledem k tomu, že uvedený program má za cíl posílit hlas organizací občanské společnosti a účast na rozvojovém procesu partnerských zemí a podporovat politický, sociální a hospodářský dialog;
- I. vzhledem k tomu, že EU je největším dárce pro místní organizace občanské společnosti v rozvojových zemích a předním činitelem v oblasti ochrany aktérů občanské společnosti a ochránců lidských práv, a to prostřednictvím používání a uplatňování celé řady nástrojů a politik včetně evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR), tematického programu nástroje pro rozvojovou spolupráci pro organizace občanské společnosti a místní orgány, Evropské nadace pro demokracii, plánů pro občanskou společnost prováděných ve 105 zemích a strategických dokumentů pro jednotlivé země;
- J. vzhledem k tomu, že v uplynulém desetiletí se občanská společnost na celém světě zvětšila co do objemu, oblasti působnosti, skladby i vlivu; vzhledem k tomu, že v rostoucím počtu rozvojových i rozvinutých zemí na celém světě současně roste represivnost a důraznost omezení namířených proti aktérům a aktivitám občanské společnosti;
- K. vzhledem k tomu, že agenda stanovená institucionálními dárce nemusí v některých případech upřednostňovat skutečné potřeby aktérů občanské společnosti pracujících na místě;
- L. vzhledem k tomu, že podle zprávy o stavu občanské společnosti z roku 2016 byl rok 2015 pro občanskou společnost neутěšený, neboť ve více než stovce zemí byla občanská práva vážně ohrožována; vzhledem k tomu, že se tato zpráva zvláště dotýká subsaharské Afriky a regionu Blízkého východu a severní Afriky (MENA), které častěji čelí situacím politického stresu, konfliktů a křehkosti;
- M. vzhledem k tomu, že proti organizacím občanské společnosti zasahuje právními či správními prostředky rostoucí počet vlád, mj. přijímáním restriktivních zákonů, limitů financování, přísných postupů udělování licencí a represivních daní;
- N. vzhledem k tomu, že v rozvojových zemích v posledních letech znepokojivě přibývá zpráv o pronásledování, obtěžování, svěvolném zatýkání či zadržování aktivistů, zaměstnanců organizací občanské společnosti, ochránců lidských práv, odborářů, právníků, intelektuálů, novinářů a náboženských vůdců a jejich stigmatizaci jako „cizích agentů“ a že přibývá obětí zneužívání a násilí; vzhledem k tomu, že v některých zemích k tomu dochází za stavu naprosté beztrestnosti, a někdy i s podporou nebo souhlasem orgánů;

Úterý, 3. října 2017

- O. vzhledem k tomu, že lidská práva jsou univerzální a nezczizitelná, nedělitelná, vzájemně závislá a vzájemně propojená; vzhledem k tomu, že schopnost občanské společnosti jednat spočívá na výkonu základních svobod, mj. na svobodě sdružování, pokojného shromažďování, projevu, myšlení, svědomí, náboženství a přesvědčení a na svobodném přístupu k informacím;
- P. vzhledem k tomu, že existuje propojení mezi oslabenou občanskou společností, omezeným politickým a občanským prostorem, zvýšenou korupcí, sociální a genderovou nerovností, nízkou úrovní lidského a socioekonomického rozvoje, jakož i křehkostí a konflikty;
- Q. vzhledem k tomu, že jakákoli důvěryhodná a účinná reakce EU na zmenšování občanského prostoru vyžaduje přesné a včasné posouzení a pochopení hrozeb a faktorů vedoucích k uvedeným omezením; vzhledem k tomu, že taková reakce si rovněž žádá přístup koordinující rozvojovou a politickou spolupráci, který zajistí soudržnost všech vnějších a vnitřních nástrojů EU prostřednictvím vyjadřování společného poselství o významu volně fungující občanské společnosti, jakož i spolupráci na místní, regionální a mezinárodní úrovni;
- R. vzhledem k tomu, že Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 – a zejména cíle udržitelného rozvoje č. 16 a 17 – stanoví, že je třeba rozšířit spolupráci s občanskou společností, která má být klíčovým partnerem a poskytovatelem, pokud jde o podporu, provádění, následné sledování a přezkum cílů udržitelného rozvoje;
1. domnívá se, že pro rozvoj a stabilitu země, k zajištění demokratické konsolidace, sociální spravedlnosti a dodržování lidských práv a k vytváření inkluzivní společnosti, v níž není nikdo opomíjen, je klíčová skutečně nezávislá, různorodá, pluralitní a pulzující občanská společnost; dále připomíná, že občanská společnost hraje zásadní roli při plnění cílů udržitelného rozvoje;
2. zdůrazňuje ústřední úlohu občanské společnosti na celém světě při podpoře demokracie, zaručování oddělení pravomocí a podpoře transparentnosti, odpovědnosti a řádné veřejné správy, zejména při boji proti korupci a násilnému extremismu, a její přímý dopad na hospodářský a lidský rozvoj země a na udržitelnost životního prostředí;
3. je hluboce znepokojen, že uzavírání prostoru pro občanskou společnost v rozvojových zemích probíhá stále komplexnějším, sofistikovanějším a obtížněji řešitelným způsobem a je prováděno prostřednictvím právních, daňových či finančních omezení, zvýšené byrokracie, ohlašovacích a bankovních požadavků, kriminalizace a stigmatizace zástupců organizací občanské společnosti, pomluv, rozličných podob obtěžování, represe online a omezování přístupu k internetu, cenzury, svévolného zadržování, násilí páchaného na základě pohlaví, mučení a vražd, zejména ve státech zasažených konfliktem; trvá na tom, že je nutné se zabývat vládními a nevládními taktikami marginalizace kritických hlasů;
4. vyjadřuje znepokojení nad tím, že je-li organizace občanské společnosti schopna zákonně přijímat zahraniční finanční prostředky, může být označena za „zahraničního agenta“, což ji stigmatizuje a výrazně zvyšuje rizika, kterým čelí; žádá EU, aby posílila své nástroje a politiky zabývající se budováním institucí a zásadami právního státu a aby do nich začlenila důsledná měřítká odpovědnosti a boj proti beztrestnosti za svévolná zatýkání, policejní zvlí a mučení ochránců lidských práv a jiné špatné zacházení s nimi, a to s přihlédnutím ke skutečnosti, že ženy a muži zakoušejí takovéto jednání odlišně;
5. zdůrazňuje, že zmenšující se prostor pro občanskou společnost je globálním jevem a neomezuje se na rozvojové země, ale stále více zasahuje i zavedené demokracie a země se středními i vysokými příjmy, mj. členské státy EU a některé její nejbližší spojence; žádá EU a její členské státy, aby vedly svým příkladem a důsledně prosazovaly základní práva občanské společnosti a zabývaly se veškerými negativními trendy v této oblasti;
6. trvá na tom, že je prvotní odpovědností a povinností států chránit veškerá lidská práva a základní svobody všech osob a že státy mají povinnost vytvářet politické, právní a správní prostředí příznivé pro svobodnou a fungující občanskou společnost, v níž je zajištěno volné a bezpečné fungování a přístup k finančním prostředkům, a to i ze zahraničních zdrojů;

Úterý, 3. října 2017

7. žádá EU, aby uznala, že je nezbytné poskytovat vládám, politickým stranám, parlamentům a správám v přijímajících zemích pokyny při rozvoji strategií, jejichž cílem je vytvořit náležité právní, správní a politické prostředí, které umožní efektivní práci organizací občanské společnosti;

8. je hluboce znepokojen celosvětově narůstajícími útoky proti ochráncům lidských práv; vyzývá EU, a zejména místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby přijala politiku důsledného a jednoznačného odsuzování vražd ochránců lidských práv a veškerých pokusů o jakékoli násilí na nich, o jejich pronásledování, zastrasování, obtěžování, násilná zmizení, věznění či svěvolné zatýkání, aby odsoudila ty, kteří se takových zvěstev dopouštějí nebo je tolerují, a aby zintenzivnila veřejnou diplomacii a ochránce lidských práv otevřeně a jednoznačně podporovala; vyzývá delegace EU a diplomatická zastoupení členských států, aby i nadále ochránce lidských práv aktivně podporovaly, zejména systematickým sledováním soudních řízení, návštěvami ochránců lidských práv ve vězení a případně vydáváním prohlášení k jednotlivým případům;

9. domnívá se, že v případech rychlého a dramatického zmenšování prostoru pro občanskou společnost by měly členské státy udělit postiženým lidskoprávním nevládním organizacím či jednotlivým ochráncům lidských práv za jejich práci veřejné uznání na vysoké úrovni, např. tak, že je navštíví v rámci oficiální návštěvy;

10. vybízí EU, aby vypracovala pokyny týkající se svobody pokojného shromažďování a svobody sdružování; žádá EU, aby plně využívala strategie EU v oblasti lidských práv a demokracie pro jednotlivé země, aby v zájmu účinného společného provádění obecných zásad EU týkajících se ochránců lidských práv zavedla nástroje monitorování a aby zajistila, aby v oblasti ochrany neexistovaly mezery a aby po závažných porušováních lidských práv následovaly sankce;

11. připomíná, že občanská společnost hraje důležitou úlohu při prosazování svobody myšlení, svědomí, náboženství a přesvědčení, a opakuje, že podporuje provádění obecných zásad EU na podporu a ochranu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení;

12. zdůrazňuje, že je nezbytné posílit vztahy organizací občanské společnosti s občany a se státem, aby byla skutečně zastoupena společenství a voliči, včetně organizací žen a organizací zabývajících se právy žen a včetně všech zranitelných skupin, a aby se přispělo k tomu, aby byl stát při zajišťování rozvoje a dodržování všech lidských práv účinnější a odpovědnější;

13. vítá dlouhodobý závazek a podporu EU vůči občanské společnosti v rozvojových zemích a opakuje svou jednoznačnou výzvu, aby podpora a finanční prostředky EU vynakládáné na vytváření svobodného prostředí příznivého pro občanskou společnost na celostátní a místní úrovni pokračovaly, a byly ještě zvýšeny, mj. prostřednictvím ročního plánování; vyzývá EU, aby diverzifikovala a maximalizovala způsoby a mechanismy financování pro aktéry občanské společnosti tak, že zohlední jejich specifické rysy a zajistí, aby se neomezoval rozsah jejich činnosti či počet potenciálních účastníků;

14. vyzývá EU, aby zajistila, aby byly finanční prostředky EU používány na financování jak dlouhodobé podpory, tak zásahů v případě mimořádných událostí, s cílem pomoci zejména ohroženým aktivistům občanské společnosti;

15. připomíná, že občanská účast a síla občanské společnosti by měly být zohledňovány jako ukazatel demokracie; důrazně vybízí k tomu, aby jakákoli meziparlamentní rozprava o demokracii zahrnovala členy organizace občanské společnosti a aby se občanská společnost u veškerých právních předpisů, které se jí týkají, zapojovala do procesu konzultací;

16. žádá EU, aby se i nadále snažila o dosažení větší autonomie občanského prostoru, a to nejen prostřednictvím rozvojových a lidskoprávních politik EU, ale i začleněním všech ostatních vnitřních a vnějších politik EU, jako jsou spravedlnost, vnitřní věci, obchodní politika či bezpečnostní politika, v souladu se zásadou soudržnosti politik ve prospěch rozvoje;

17. varuje EU a její členské státy před shovívavějším přístupem ke zmenšujícímu se prostoru pro občanskou společnost a dalším otázkám v oblasti lidských práv, pokud se jedná o země, s nimiž EU spolupracuje v otázkách migrace; zdůrazňuje, že zmenšující se prostor pro občanskou společnost a porušování lidských práv mohou přispívat k nucené migraci;

Úterý, 3. října 2017

18. zdůrazňuje, že řešení problému zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost si žádá jednotný a konzistentní přístup ve vztahu EU k třetím zemím; žádá EU a její členské státy, aby se proaktivně zabývaly základními příčinami zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost, zejména aby systematicky začleňovaly hledisko podpory svobodného a odpovědného působení organizací občanské společnosti a jejich zapojování do dvoustranné a mnohostranné spolupráce v pozici partnera v politickém, hospodářském a sociálním dialogu; žádá v této souvislosti, aby EU brala ohled na jejich odlišnou velikost, kapacity a odborné znalosti;

19. vybízí EU, aby se stala aktivním pomocníkem a podporovala institucionální mechanismy a mnohostranné iniciativy pro posílení dialogu a rozvíjela silnější a širší koalice a partnerství mezi vládami rozvojových zemí, organizacemi občanské společnosti, místními orgány a soukromým sektorem a prostředím příznivé pro činnost občanské společnosti; zdůrazňuje význam bezpečného prostoru pro takové dialogy;

20. vyzývá EU, aby monitorovala protiteroristická opatření a dílčí aspekty právních předpisů týkajících se boje proti praní špinavých peněz a transparentnosti a aby přijala opatření, která zajistí, aby nepředstavovaly nelegitimní omezení financování a činnosti organizací občanské společnosti; v této souvislosti znovu zdůrazňuje, že doporučení Finančního akčního výboru (FATF) by se neměla vykládat a uplatňovat způsobem, který by nepřiměřeně omezoval prostor pro občanskou společnost;

21. připomíná, že klíčovým partnerem při plnění cílů udržitelného rozvoje je soukromý sektor, jenž hraje důležitou úlohu při podpoře občanského prostoru a prostředí příznivého pro organizace občanské společnosti a odbory, a to zejména opětovným potvrzováním sociální odpovědnosti podniků a povinnosti náležité péče v dodavatelském řetězci a prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru;

22. znovu připomíná povinnost soukromého sektoru dodržovat lidská práva i nejvyšší sociální normy a normy v oblasti životního prostředí; žádá EU a její členské státy, aby se nepřestávaly aktivně zapojovat do úsilí OSN o vypracování mezinárodní smlouvy, podle níž budou podniky odpovídat za jakékoli zapojení do porušování lidských práv, a aby zavedly povinné hodnocení rizik v oblasti lidských práv u veřejných zakázek a investic;

23. domnívá se, že obchodní a investiční dohody, které uzavřela EU a její členské státy, nesmí přímo ani nepřímo podryvat podporu a ochranu lidských práv a občanského prostoru v rozvojových zemích; domnívá se, že vlivným nástrojem pro otevření občanského prostoru jsou závazné doložky v obchodních dohodách týkající se lidských práv; vyzývá Komisi, aby posílila úlohu aktérů občanské společnosti v institucích, které se zabývají obchodními dohodami, včetně interních poradních skupin a poradních výborů dohod o hospodářském partnerství (EPA);

24. vyzývá Komisi, aby vytvořila monitorovací rámec unijních nástrojů financování vnější činnosti se zvláštním zaměřením na lidská práva;

25. vyzývá Komisi a ESVČ, aby v souvislosti s akčním plánem EU pro lidská práva a demokracii a přezkumem nástroje EIDHR v polovině období stanovily osvědčené postupy a vytvořily jasné referenční hodnoty a ukazatele, pokud jde o zmenšující se prostor pro občanskou společnost, s cílem měřit konkrétní pokrok;

26. vyzývá všechny aktéry EU, aby na mnohostranných fórech účinněji prosazovali posilování mezinárodního právního rámce, který je základem demokracie a lidských práv, mj. navázáním spolupráce s mnohostrannými organizacemi, jako je OSN, včetně zvláštních postupů OSN a mechanismu všeobecného periodického přezkumu Rady OSN pro lidská práva, a s regionálními organizacemi, jako jsou: Organizace amerických států (OAS), Africká unie (AU), Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), Liga arabských států a pracovní skupina Společenství demokratických zemí pro podporu a ochranu občanské společnosti; připomíná, že je důležité, aby Unie zahájila se všemi partnerskými státy inkluzivní dialog o lidských právech za účasti organizací občanské společnosti; žádá Unii a její členské státy, aby posílily své programy s třetími zeměmi týkající se řádné veřejné správy a aby podporovaly výměnu osvědčených postupů v oblasti zapojení organizací občanské společnosti do rozhodovacího procesu a jejich účasti na něm; domnívá se, že je nezbytné podporovat třístranný dialog mezi vládami, EU a organizacemi občanské společnosti, a to i o obtížných otázkách, jako jsou bezpečnost a migrace;

27. žádá o vytvoření mechanismu monitorování zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost a včasného varování před ním, do něhož by byly zapojeny příslušné orgány EU a jenž by umožňoval sledovat hrozby namířené proti prostoru pro občanskou společnost a proti ochráncům lidských práv a vydávat varování v případech, kdy existují důkazy o tom, že některá rozvojová země připravuje nová závazná omezení namířená proti občanské společnosti nebo využívá tzv.

Úterý, 3. října 2017

vládou organizované nevládní organizace, aby předstírala existenci nezávislé občanské společnosti, neboť je třeba, aby EU byla schopna reagovat rychleji, koordinovaně a konkrétně;

28. žádá EU, aby zvýšila svou podporu plného zapojení a posílení menšin a dalších zranitelných skupin, jako jsou osoby se zdravotním postižením či původní a izolované obyvatelstvo, do kulturního, sociálního, hospodářského a politického procesu; vyzývá v této souvislosti státy, aby zajistily, aby jejich právní předpisy a politiky nebránily těmto osobám v uplatňování lidských práv a aby nepodkopávaly činnost občanské společnosti, která jejich práva hájí;

29. vyjadřuje politování nad tím, že v době současného vzestupu celosvětového terorismu není dostatek organizací, které obětem terorismu ve třetích zemích pomáhají; zdůrazňuje proto, že v zájmu ochrany obětí terorismu je naléhavě zapotřebí vytvořit pro tyto organizace bezpečné prostředí;

30. zdůrazňuje naprosto zásadní roli, kterou hrají v rámci sociálního pokroku ženy a organizace hájící práva žen, včetně mládežnických hnutí; žádá EU, aby trvala na tom, že je třeba podporovat posílení postavení žen a vytvoření bezpečného a příznivého prostředí pro ženské organizace občanské společnosti a pro ochránce práv žen a zabývat se zvláštními formami represe založenými na pohlaví, zvláště v regionech zasažených konfliktem;

31. zdůrazňuje, že je důležité aktivně přispívat k podpoře politik a činností týkajících se práv žen, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv;

32. znovu upozorňuje na význam systematického začleňování přístupu založeného na lidských právech do rozvojové politiky EU, s cílem začlenit zásady lidských práv a právního státu do rozvojové činnosti EU a časově sladit činnosti týkající se lidských práv a rozvojové spolupráce;

33. připomíná význam regionální spolupráce pro posílení prostředí příznivého pro občanskou společnost; vybízí rozvojové země, aby v rámci ochrany a zapojení občanské společnosti podporovaly dialog a osvědčené postupy;

34. vítá plány spolupráce EU s občanskou společností pro jednotlivé země jako účinný nástroj a jako možný nový rámec EU pro spolupráci s občanskou společností; považuje za zásadně důležité, aby byly organizace občanské společnosti zapojeny nejen do procesu konzultací vedoucího k vypracování těchto plánů, ale i do jejich provádění, monitorování a přezkumu;

35. zavazuje se, že vytvoří – na ročním základě a za důkladných konzultací s příslušnými aktéry z řad institucí a nevládních organizací – seznam zemí, v nichž hrozí prostoru pro občanskou společnost největší nebezpečí;

36. žádá místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby pravidelně zařazovala na pořad jednání Rady pro zahraniční věci diskusi o úsilí EU vynakládaném na propuštění ochránců lidských práv, humanitárních pracovníků, novinářů, politických aktivistů, osob vězněných za jejich náboženské nebo morální přesvědčení a dalších osob vězněných v důsledku zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost;

37. vítá ustanovení kontaktních míst pro lidská práva a občanskou společnost v delegacích EU, jež jsou určena ke zlepšování spolupráce s místní občanskou společností, zejména při poskytování pomoci zranitelným a marginalizovaným skupinám a jednotlivcům; žádá delegace EU, aby systematicky zvyšovaly povědomí o zmenšujícím se prostoru pro občanskou společnost a ochraně aktivistů mezi vnitrostátními poslanci, vládami a představiteli místních orgánů a aby se spolu s organizacemi občanské společnosti více angažovaly v programovém cyklu prostředků EU a v jejich následném sledování, a to i v případech, že je dvoustranná spolupráce postupně ukončována; dále žádá delegace EU, aby občanské společnosti poskytovaly pravidelně a transparentně informace o finančních prostředcích a příležitostech financování;

38. vyzývá EU a její členské státy, aby systematicky zahrnovaly problém zmenšujícího se občanského prostoru do všech svých dvoustranných vztahů a aby využívaly všech dostupných nástrojů, včetně rozvoje a obchodu, k zajištění toho, aby partnerské země dodržovaly svůj závazek chránit a garantovat lidská práva; vyzývá EU, aby úzce monitorovala zapojení aktérů občanské společnosti v partnerských zemích a aby naléhala na vlády, aby zrušily všechny právní předpisy, které

Úterý, 3. října 2017

porušují práva na svobodu sdružování a shromažďování; domnívá se v této souvislosti, že by EU měla zavést pozitivní podmíněnost v oblasti rozpočtové podpory, pokud jde o jakákoli omezení občanského prostoru;

39. zdůrazňuje, že západní občanská společnost by měla podporovat vytváření a posilování nevládních organizací prostřednictvím přenosu know-how, s cílem pomoci těmto organizacím přispívat k rozvoji svých vlastních zemí;

40. důrazně vybízí k tomu, aby byly v rámci unijních nástrojů financování vnější činnosti vytvořeny synergie na podporu občanské společnosti, a v zájmu zabránění zdvojení či překrývání a pomoci s určením případných mezer a potřeb týkajících se financování požaduje komplexní zmapování veškerého financování občanské společnosti ze strany EU na úrovni jednotlivých zemí;

41. vybízí EU, aby v rámci rozvojové spolupráce přijala zásady týkající se partnerství s církvemi, organizacemi založenými na náboženském vyznání a náboženskými vůdci, jež budou vycházet ze zkušeností mezinárodních organizací a programů (jako jsou UNICEF, Světová banka, Světová zdravotnická organizace nebo Rozvojový program OSN) a z osvědčených postupů v členských státech EU i v zahraničí;

42. důrazně doporučuje lépe chránit zástupce organizací občanské společnosti ve třetích zemích, s cílem vypořádat se s jakýmkoli případným nepřátelstvím namířeným proti nim;

43. vítá větší flexibilitu, kterou poskytují některé nástroje financování EU týkající se rozvojové spolupráce a která mj. umožňuje snadnější registraci žadatelů o granty a v případě potřeby důvěrnost pro příjemce; domnívá se však, že je možné udělat více pro to, aby se na specifickou situaci jednotlivých zemí reagovalo vhodněji a individualizovaněji, včetně poskytování více informací týkajících se poskytovatelů v souvislosti s připravovanými výzvami k předkládání návrhů a včetně větších možností financování, pravidelnějších aktualizací plánů a jejich veřejné dostupnosti, harmonizace a zjednodušení způsobů financování a podpory organizací občanské společnosti při jejich administrativních postupech;

44. žádá Komisi, aby do víceletého orientačního programu nástroje pro rozvojovou spolupráci na období 2018–2020 začlenila tematickou celosvětovou výzvu k předkládání návrhů, která by se konkrétně zaměřovala na problém zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost;

45. vyzývá Komisi, aby v zájmu řešení zmenšujícího se prostoru pro občanskou společnost a situace ochránců lidských práv zvýšila finanční prostředky nástroje EIDHR; lituje, že roční částky v některých zemích jsou na mimořádně nízké úrovni; vyzývá Komisi, aby k organizacím občanské společnosti zaujala komplexní přístup s cílem určit nové formy aktivismu, které mají být z nástroje EIDHR financovány, a aby pokračovala v úsilí o zavedení flexibilnějšího a zjednodušeného postupu pro získávání prostředků z nástroje EIDHR, zejména pro mladé lidi, včetně výraznějších výjimek pro zvláště ohrožené organizace občanské společnosti a podpory neregistrovaných skupin, které by měly být ze strany orgánů nakonec uznány; domnívá se, že by měl být kladen větší důraz na podporu místních skupin a aktérů, neboť problémy v oblasti lidských práv jsou často pocíťovány palčivěji a akutněji přímo na místě; znovu zdůrazňuje význam nástroje EIDHR pro poskytování naléhavé přímé finanční a materiální podpory ohroženým ochráncům lidských práv a fondu pro mimořádné události, jenž umožňuje delegacím EU poskytovat ohroženým ochráncům přímé granty ad hoc; uznává význam koalicí či konsorcií mezinárodních a vnitrostátních aktérů občanské společnosti pro usnadnění práce místních nevládních organizací a jejich ochranu před represivními opatřeními; žádá Komisi, ESVC a členské státy, aby podporovaly účinné společné provádění obecných zásad EU týkajících se ochránců lidských práv ve všech třetích zemích, v nichž je občanská společnost ohrožena, přijímáním místních strategií pro zajištění jejich úplné operativnosti;

46. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
